

มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์

ส่วนน้ำเสียอุตสาหกรรม กองจัดการคุณภาพน้ำ

ตามประกาศคณะกรรมการควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมที่อนุญาตให้ระบายน้ำทิ้งให้มีค่ามาตรฐานแตกต่างจากค่ามาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2539) เรื่องกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดประเภทโรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งประกาศคณะกรรมการควบคุมมลพิษดังกล่าว มีการผ่อนผันค่าบีโอดีสำหรับโรงงานประกอบกิจการประเภทการฆ่าสัตว์ไม่เกิน 60 มิลลิกรัมต่อลิตร

กองจัดการคุณภาพน้ำได้กำหนดแผนการจัดทำมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบกิจการประเภทการฆ่าสัตว์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นมาตรฐานน้ำทิ้งเฉพาะประเภทอุตสาหกรรมที่มีความเหมาะสมกับกระบวนการผลิตมลพิษที่เกิดขึ้น และเทคโนโลยีการบำบัดมลพิษในปัจจุบัน โดยได้ดำเนินการร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์จากฐานข้อมูลของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ปี 2566 จำนวนทั้งสิ้น 255 โรง โดยสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยประสานขอความร่วมมือผู้ประกอบการเก็บตัวอย่างและวิเคราะห์ผล เพื่อนำมาวิเคราะห์สถิติร่วมกัน ตลอดจนจัดประชุมหารือและรับฟังความคิดเห็นเบื้องต้นจากผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานของประเทศไทยและต่างประเทศ พารามิเตอร์ และค่ามาตรฐานเบื้องต้นที่จะกำหนดในมาตรฐาน ทั้งนี้ กองจัดการคุณภาพน้ำได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งจากโรงงานฯ โดยตรงจำนวน 50 ตัวอย่าง ครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยมีภาพการสำรวจและเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งดังแสดงในรูปที่ 1 และระบบบำบัดน้ำเสียโรงงานฆ่าสัตว์ ดังแสดงในรูปที่ 2



รูปที่ 1 การสำรวจและเก็บตัวอย่างน้ำทิ้ง



รูปที่ 2 ระบบบำบัดน้ำเสียโรงงานฆ่าสัตว์

(ร่าง) มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์กำหนดพารามิเตอร์จำนวน 11 พารามิเตอร์ ประกอบด้วย ความเป็นกรดและด่าง อุณหภูมิ สี ของแข็งละลายน้ำทั้งหมด ของแข็งแขวนลอยทั้งหมด บีโอดี ซีโอดี น้ำมันและไขมัน คลอรีนอิสระ ไนโตรเจนทั้งหมด และฟอสฟอรัสทั้งหมด โดยทบทวนค่าผกผันในพารามิเตอร์บีโอดี และมีพารามิเตอร์กลุ่มที่กำหนดใหม่ ประกอบด้วย ไนโตรเจนทั้งหมด และฟอสฟอรัสทั้งหมด เสนอต่อคณะทำงานกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์ และคณะอนุกรรมการกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำตามลำดับ พร้อมทั้งดำเนินการรับฟังประเด็นความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องและจัดประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งมีประเด็นขอให้ทบทวนค่ามาตรฐานของพารามิเตอร์ไนโตรเจนทั้งหมดและฟอสฟอรัสทั้งหมดที่มีค่าเข้มงวดมากเกินไป เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์ที่กำหนดใหม่ และต้องใช้งบประมาณในการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย ควรผ่อนผันให้ผู้ประกอบการมีระยะเวลาในการเตรียมการ

กองจัดการคุณภาพน้ำ ได้เสนอ (ร่าง) มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์ต่อคณะอนุกรรมการกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2567 เพื่อพิจารณาทบทวนค่าพารามิเตอร์ไนโตรเจนทั้งหมด และฟอสฟอรัสทั้งหมดในมาตรฐานฯ ซึ่งคณะอนุกรรมการมีมติเห็นชอบกับค่าพารามิเตอร์ไนโตรเจนทั้งหมดและฟอสฟอรัสทั้งหมด ทั้งนี้ จะเสนอ (ร่าง) มาตรฐานฯ ต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณาต่อไป

ตาราง (ร่าง) มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์

ลำดับ	พารามิเตอร์	ค่ามาตรฐาน
1	ความเป็นกรดและด่าง (pH)	5.5 - 9.0
2	อุณหภูมิ (Temperature)	ไม่เกิน 40 องศาเซลเซียส
3	สี (Color)	ไม่เกิน 300 เอดีเอ็มไอ
4	ของแข็งแขวนลอยทั้งหมด (Total Suspended Solids)	ไม่เกิน 50 มิลลิกรัมต่อลิตร
5	บีโอดี (Biochemical Oxygen Demand)	ไม่เกิน 50 มิลลิกรัมต่อลิตร
6	ซีโอดี (Chemical Oxygen Demand)	ไม่เกิน 120 มิลลิกรัมต่อลิตร
7	น้ำมันและไขมัน (Fat Oil and Grease)	ไม่เกิน 5 มิลลิกรัมต่อลิตร
8	ของแข็งละลายน้ำทั้งหมด (Total Dissolved Solids หรือ TDS)	- กรณีระบายลงแหล่งน้ำ ต้องไม่เกิน 3,000 มิลลิกรัมต่อลิตร - กรณีระบายลงแหล่งน้ำที่มีค่าของแข็งละลายน้ำทั้งหมดเกินกว่า 3,000 มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าของแข็งละลายน้ำทั้งหมดในน้ำทิ้งที่จะระบายได้ ต้องมีค่าเกินกว่าค่าของแข็งละลายน้ำทั้งหมดที่มีอยู่ในแหล่งน้ำนั้นไม่เกิน 5,000 มิลลิกรัมต่อลิตร
9	คลอรีนอิสระ (Free Chlorine)	ไม่เกิน 1 มิลลิกรัมต่อลิตร
10	ไนโตรเจนทั้งหมด (Total Nitrogen)	ไม่เกิน 65 มิลลิกรัมต่อลิตร
11	ฟอสฟอรัสทั้งหมด (Total Phosphorus)	ไม่เกิน 5 มิลลิกรัมต่อลิตร